

Oppgave 9.2.19

a)

Banen er en ellipse der solen ligger på hovedaksen, i et brennpunkt for ellipsen.

Vi vet at i ethvert punkt på ellipsen $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$, der $a > b > 0$, er summen av avstandene til de to brennpunktene lik $2a$.

Avstanden mellom solen og ellipsens sentrum er $c = \sqrt{a^2 - b^2}$.

Den korteste avstanden mellom Halleys komet og solen er $d = a - c$. (Se oppgave 9.2.10.)

Vi regner:

$$> c := \text{sqrt}\left(\left(\frac{5.39 \cdot 10^9}{2}\right)^2 - \left(\frac{1.36 \cdot 10^9}{2}\right)^2\right)$$

$$> d := \frac{5.39 \cdot 10^9}{2} - c$$

Minste avstand til solen er altså cirka 87 millioner km.

b)

Vi legger ellipsen inn i et koordinatsystem med sentrum i origo og hovedaksen langs x -aksen.

Den har da likningen $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$.

Vi skriver den heller på parameterform: $x = a \cdot \cos(t)$, $y = b \cdot \sin(t)$ for $0 \leq t < 2\pi$.

Vi beregner buelengden til denne ellipsen ved å beregne lengden av delen i første kvadrant og multiplisere det hele med 4.

Det vil si, t går fra 0 til $\frac{\pi}{2}$.

Buelengdedifferensialet er $ds = \sqrt{dx^2 + dy^2} = \sqrt{\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2} dt = \sqrt{(-a \cdot \sin(t))^2 + (b \cdot \cos(t))^2} dt$.

Buelengden er derfor

$$> L := 4 \cdot \text{int} \left(\text{sqrt} \left(\left(\frac{5.39 \cdot 10^9}{2} \cdot \sin(t) \right)^2 + \left(\frac{1.36 \cdot 10^9}{2} \cdot \cos(t) \right)^2 \right), t = 0 .. \frac{\text{Pi}}{2} \right)$$

Kometens bane har altså cirka lengde $L = 11.6$ milliarder km.

c)

Gjennomsnittshastigheten for kometen er

$$> \frac{\%}{76}$$

altså ca 152 millioner km per år. Målt i km/time, er dette det samme som

$$> \frac{\%}{365.25 \cdot 24}$$

altså ca 17400 km/time.